

Kommittén för utbildning på forskarnivå

Protokoll 2023:2
Sammanträde 2023-03-16

Närvarande

Ledamöter

Robert Harris, vicerektor, ordförande
Erika Franzén, vice ordförande
Andreas Lundqvist, lärarrepresentant
Helena Karlström, lärarrepresentant
Margaret Sällberg Chen, lärarrepresentant
Lena Palmberg, lärarrepresentant
Michael Fored, lärarrepresentant
Nico Dantuma, lärarrepresentant
Luca Love, studentrepresentant
Madeleine Lehander, studentrepresentant
vakant, studentrepresentant

Adjungerade ledamöter

Ingeborg van der Ploeg, central studierektor
Alexandra Wennberg, Junior faculty

Personalrepresentanter

Björn Andersson, Saco-S
Carina Eklund, OFR

Övriga

Karin Schmekel, enhetschef/huvudföredragande
Clara Ersson, samordnare/sekreterare
Eva Gunnarsson, controller

**Föredragande
/medverkande**

Catharina Larsson, ordförande styrgruppen för forskar-AT, §8
Kia Olsson, handläggare, §8-9
Mattias Svensson, ordförande disputationskommittén, §10
Gunilla Hovén Malinowski, handläggare, §10
Ruket Negasi, handläggare, §10
Anna Gustafsson, handläggare, §13-15
Anna-Carin Christoffersson, handläggare, §13-16
Anna-Karin Welmer, ordförande kurs- och programkommittén, §13-14
Karin Vågstrand, samordnare, §17-18, 20
Magnus Johansson, samordnare, §18
Helén Törnqvist, chefsjurist, §20
Klara Regnö, jämställdhetsstrateg, §21

Förhinder

Henry Wölling, Seko

Kommittén för utbildning på forskarnivå

Protokoll 2023:2
Sammanträde 2023-03-16

§ 1**Mötets öppnande**

Ordförande hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

§ 2**Justering av dagens protokoll**

Helena Karlström utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3**Godkännande av föredragningslista**

Föredragningslistan godkänns.

§ 4**Anmälan av föregående protokoll**

Protokoll från sammanträdet 2023-02-03 läggs till handlingarna.

§ 5**Anmälan av**

- a) Beslut om riskägare för KI:s prioriterade risker 2023, dnr 1-178/2023
- b) Beslut om höjning av ersättning till opponent vid disputation från höstterminen 2023, dnr 1-910/2022
- c) Beslut om fördelning av 2022 års avkastning ur stiftelsen Gustav och Tyra och Svenssons minne, dnr 1-1122/2022
- d) Utdrag ur Vetenskapsrådets rapport "Forskningsöversikt 2023 – Medicin och hälsa" (kapitel 1.4 Forskarutbildning)
- e) Rapport/Advice paper "LERU's view of holistic doctoral supervision"
- f) Kommitténs tentativa "ärendelista" för våren 2023 (internt arbets- och planeringsdokument, uppdateras fortlöpande)
- g) Protokoll från sammanträde i fakultetsnämnden 2023-01-31
- h) Protokoll från sammanträde i kommittén för forskning 2023-01-26
- i) Protokoll från sammanträden i kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023-01-25 och 2023-02-21
- j) Protokoll från sammanträde i forskningsrådet KI-Region Stockholm 2023-01-31
- k) Protokoll från sammanträde i internationaliseringsnämnden 2023-02-01

Ärendena läggs till handlingarna.

§ 6**Anmälan av vicerektorsbeslut**

2023:1 Utseende av vice ordförande i styrgruppen för KID-medel (Margaret Sällberg Chen), dnr 1-82/2023

2023:3 Utseende av ledamot i arbetsgrupp för risken "Risk för bristfälliga förutsättningar för klinisk forskning och forskarutbildning" (Michael Fored), dnr 1-82/2023

2023:4 Ändrad rutin för bedömning av om forskarhandledarutbildning vid annat lärosäte motsvarar KI:s utbildning

2023:5 Utseende av KI:s representant i Nationella forskarskolan om åldrande och hälsa (SWEAH; Helena Karlström), dnr 3-399/2023

Ärendena läggs till handlingarna.

§ 7

Återrapportering från studentkåren

Studentrepresentanterna undrar hur studierektorerna arbetar med verksamhetsinformationssystemet, VIS, och nämner att doktorandsektionen har hört om doktorander som har förhindrats att göra halvtidskontroll av sina handledare. Diskussion följer, det nämns bl.a. att studierektorerna påminner och uppmanar när halvtidskontroller inte genomförs i tid, och att VIS är ett värdefullt verktyg för att få överblick.

§ 8

Återrapportering från utlysning av forskar-AT våren 2023

Dnr 2-907/2023

Kia Olsson informerar om vårens utlysning av forskar-AT. Det var 12 behöriga sökande till 10 platser. Elva sökande hade ett medelvärde över 3 vid rankningen av ansökan. Diskussion följer om det låga söktrycket.

§ 9

Utseende av ordförande för styrgruppen för forskar-AT

Dnr 1-82/2023

Kia Olsson föredrar ärendet.

KFU beslutar

att utse Michael Fored till ordförande i styrgruppen för forskar-AT tills vidare, dock längst t.o.m. 30 juni 2026, och

att förklara beslutet omedelbart justerat.

§ 10

Återrapportering från disputationskommittén avseende verksamhetsåret 2022

Dnr 1-344/2023

Mattias Svensson informerar om disputationskommitténs arbete under 2022. Under året hölls 21 möten och 407 disputations- och licentiatansökningar behandlades. Tre ansökningar avsåg monografier. En aktuell fråga är att ta fram tydligare instruktioner för monografiavhandlingar. Vidare nämns att det planerade projektet med att utveckla en portal för disputationsansökningar inte bedöms vara genomförbart, men att det är önskvärt att utveckla en digital hantering. Diskussion följer.

§ 11

Utseende av ledamöter till rekryteringsnämnden

Dnr 1-164/2023

Clara Ersson föredrar ärendet.

KFU beslutar

att utse Elisabet Stener-Victorin till ledamot i rekryteringsnämnden fr.o.m. 1 september 2023 t.o.m. 31 december 2026, och

att delegera till ordförande att utse en suppleant eller (om rektor beslutar om en förändrad sammansättning av rekryteringsnämnden) ytterligare en ledamot till rekryteringsnämnden.

§ 12

Kommitténs spelregler

Erika Franzén sammanfattar resultaten från workshopen om kommitténs "spelregler" vid förra sammanträdet. Diskussion följer, och det nämns bl.a. att sammanträden bör hållas på båda campusen, och att sammanträdet den 13:e juni kommer hållas på campus Flemingsberg. Kommittén ställer sig bakom de utskickade spelreglerna.

§ 13

Återrapportering från kurs- och programkommittén avseende kurser och lärandeaktiviteter verksamhetsåret 2022

Dnr 1-51/2023

Anna Gustafsson informerar om Kurs- och programkommitténs (KPK:s) arbete under 2022. Totalt annonserades 227 forskarutbildningskurser i kurskatalogen under året, varav ca 27 % var distanskurser och 10 % hade hybridformat. Ytterligare ca 40 forskarutbildningskurser arrangerades av forskarskolor. Kursvärderingarna visar på fortsatt gott och något förbättrat resultat, och 95 % av doktoranderna svarade att de skulle rekommendera kursen till andra doktorander. Exceptionellt många (521 personer) har gått den obligatoriska introduktionskursen för nya doktorander under året. Diskussion följer bl.a. avseende dimensionering/antal kurser. Det nämns att även om antalet kurser är högt så har de generellt många deltagare, och det är inte önskvärt att det skapas köer på obligatoriska kurser. Vidare nämns att antalet ansökningar via kurskatalogen för våren 2023 var rekordstort (3130 ansökningar).

§ 14

Återrapportering från kurs- och programkommittén avseende forskarutbildningsprogrammen verksamhetsåret 2022

Dnr 1-326/2023

Anna-Carin Christoffersson sammanfattar forskarutbildningsprogrammets verksamhet och ekonomiskt utfall för 2022. Totalt arrangerades 128 kurser av programmen, och 1355 KI-doktorander och 100 KI-postdoktorer har deltagit i kurserna. Kostnaden för kurser och lärandeaktiviteter var 18,6 mnkr (vilket är lägre än rambeloppet, men innebär att resultatet för verksamhetsåret blev ett underskott på ca -1,1 mnkr jämfört med budgeterat belopp). Det nämns att ett av programmen har haft väldigt få deltagare på kurserna, vilket kommer att följas upp. Diskussion följer, bl.a. avseende kurskostnad per KI-doktorand. Det nämns att arbetssättet med att utbyta erfarenheter/lära av varandra, peer-learning, är uppskattat. Ordförande konstaterar avslutningsvis att programmen bedriver en värdefull och välfungerade verksamhet.

§ 15

Återrapportering avseende KI:s forskarskolor verksamhetsåret 2022

Dnr 1-327/2023

Anna-Carin Christoffersson informerar om forskarskolornas verksamhet 2022. Sammanlagd budget för verksamheten var ca 17 mnkr. Under året har antalet platser inom de kliniska KI-Region Stockholm forskarskolorna utökats med sammanlagt 27 %, och KI har tilldelats mångmiljonbelopp i Vetenskapsrådets utlysning av forskarskolor för lärare inom hälso- och sjukvårdsutbildningar. Diskussion följer, det nämns bl.a. att en utmaning är att ersättningen (som finansieras med ALF-medel) till deltagarnas kliniker är låg, och i många fall bara täcker ca 50 % av den verkliga lönekostnaden.

§ 16

Riktlinjer för forskarskolor vid Karolinska Institutet

Dnr 1-328/2023

Anna-Carin Christoffersson informerar om bakgrunden. Idag finns inget styrdokument som reglerar KI:s forskarskolor (utöver antagningsprocessen). Ett utkast på riktlinjer för forskarskolor vid KI har därför tagits fram för att bland annat förtydliga ansvar, roller och förväntningar. Diskussion följer, bl.a. nämns att det finns stora skillnader mellan forskarskolornas upplägg och styrning, och att det kan vara svårt att hitta en "one size fits all". Ordförande förtydligar att riktlinjer är rekommendationer m.m. som inte utesluter andra handlingssätt.

§ 17

Resultat från doktorandernas examensenkät, Exit poll, år 2022

Dnr 1-346/2023

Karin Vågstrand presenterar valda delar från Exit poll 2022. Nio av 10 av de som svarat på enkäten är nöjda med sin forskarutbildning och skulle rekommendera sin huvudhandledare till presumtiva doktorander. På flera frågor har nöjdheten minskat något jämfört med föregående år, även om en positiv trend ses över tid i ett längre tidsperspektiv. Andelen doktorander som svarat att det inte haft årlig uppföljning av doktorandens individuella studieplan är högre än tidigare (12 %). Diskussion följer, bl.a. om den sjunkande svarsfrekvensen, och vad som kan göras åt det. Vidare nämns att begreppet "årlig uppföljning" har blivit mer otydligt i samband med införandet av digitala individuella studieplaner.

§ 18

Kommande UKÄ-utvärdering av forskarutbildning i medicin och hälsovetenskap

Karin Vågstrand informerar om bakgrunden. Universitetskanslersämbetet har meddelat att ett eller flera av ämnena fysiologi, kirurgi och odontologi kommer att utvärderas (tidigast våren 2024), och har efterfrågat återkoppling avseende var behovet är störst. Diskussion följer. Olika aspekter nämns, såsom andel doktorander som bedriver forskarutbildning inom ramen för anställning vid Region Stockholm och hur många institutioner som berörs. Det konstateras att en självvärdering till stor del kommer se likadan ut oavsett vilket forskningsområde som utvärderas eftersom KI endast har ett forskarutbildningsämne, medicinsk vetenskap, som alla doktorander antas till, och att det finns ett brett utbud av kurser, seminarier och workshops som erbjuds till samtliga doktorander. Kommittén välkomnar en utvärdering oavsett inriktning, och samlas runt att det inte finns anledning att ranka dessa ämnen inbördes.

§ 19

Återrapportering från studierektorssamtal

Dnr 1-320/2023

Robert Harris informerar om att tema vid årets s.k. studierektorssamtal bl.a. var förutsättningar för kliniska doktorander. Utöver studierektorer och biträdande studierektorer, deltog även prefekter, administratörer för forskarutbildning och administrativa chefer vid årets samtal med honom, vice ordförande i KFU och central studierektor. Det nämns att det finns ett stort engagemang för forskarutbildningsfrågor, och att flera goda exempel lyftes som kan tas upp vid vårens studierektorsmöte.

§ 20

Anvisningar för handläggning av indragning och återfående av resurser för en doktorand

Dnr 1-257/2023

Helén Törnqvist föredrar ärendet. Det tidigare styrdokumentet (från 2014) har setts över i syfte att anpassa reglerna till gällande rätt, praxis och rutiner. Att en doktorands rätt till handledning och andra resurser dras in är mycket ovanligt, och det krävs att doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosatt sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, och att högskolan har fullgjort sina åtaganden. Diskussion följer, bl.a. avseende vilken dokumentation som krävs. Det nämns att möjligheten att dra in resurser för en doktorand kanske kan användas mer än idag.

KFU beslutar

att fastställa *Anvisningar för handläggning av indragning och återfående av resurser för en doktorand*, och

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 21

Webbutbildning "bias i bedömning" för bedömare

Robert Harris informerar om bakgrunden. Det är idag *rekommenderat* att bedömare som medverkar i bedömningsprocesser för KI:s doktorandfinansieringsprogram genomgår webbutbildningen "bias i bedömning". Diskussion följer om huruvida utbildningen bör vara *obligatorisk*, och hur det i så fall kan följas upp. Det nämns att utbildningen även berör rekrytering, och att en möjlighet är att utbildningen skulle vara obligatorisk för blivande huvudhandledare som tilldelas medel från kommittén. Vidare nämns att en aktivitet i KI:s plan för jämställdhetsintegrering 2021 – 2022 (som är fastställd av rektor) är att ledamöter i bedömargrupper ska genomgå utbildningen. Ordförande nämner att frågan bör lyftas till fakultetsnämnden för diskussion i en bredare kontext.

§ 22

Vikten av att kliniska doktorander påbörjar forskarutbildning tidigt

Michael Fored informerar om bakgrunden, inklusive historiska förändringar av forskar-AT-programmet. Diskussion följer om det sjunkande söktrycket till forskar-AT-programmet, och det nämns att bidragande faktorer sannolikt inkluderar utökningar av antalet platser, förändrade bedömningskriterier för vanlig AT (att forskning för ett antal år sedan blev meriterande för vanlig AT) och avvecklingen av Clinical Scientist Training Programme (CSTP). Vidare diskuteras vikten av att påbörja en forskarutbildning tidigt och om det låga söktrycket till forskar-AT är ett kvalitetsproblem. Det konstateras att frågan måste

diskuteras vidare, och att kommittén framöver tillsammans med forskningsrådet behöver se över både forskar-AT och forskar-ST.

§ 23

Åtterrapporering från forskningsrådets workshops och reflektioner från KFU

Ärendet bordläggs på grund av tidsbrist.

§ 24

Information från ordförande om aktuella frågor

Robert Harris, Karin Schmekel och Clara Ersson informerar om aktuella frågor.

Vid protokollet

Clara Ersson

Justeras

Justeras

Robert Harris

Helena Karlström